

Entrevistem a l'investigador

Jose Luis Espejo

«Bona part de la veritat històrica és atresorada per una sèrie de minories»

El nostre convidat d'avui, va néixer a Barcelona el 1965. És llicenciat en Geografia i Història, i va començar la seva carrera literària com a articulista a diverses revistes d'anàlisi social. Les diverses estades als Estats Units i la Gran Bretanya, que es van prolongar al llarg de diversos anys, el van permetre posar-se en contacte amb els corrents més actuals pel que fa a les dues matèries que més li preocupen: la Història Oculta i el pensament social. Ha treballat com a guionista de televisió i és realitzador de productes audiovisuals de caràcter històric.

Jose Luis Espejo és autor d'*Alt Risc, els costos del Progrés, Leonardo, els anys perduts, El Coneixement secret, Els Fills de l'Edèn, El viatge secret de Leonardo da Vinci, Els missatges ocults de Leonardo da Vinci, Temes d'Història Oculta, el nostre passat robat, El somni de Hitler, un malson per a la Humanitat, Temes d'Història Oculta, les doctrines prohibides, Ressons de l'Atlàntida i Memòries de Leonardo da Vinci.*

En 2023, un nou llibre veura la llum, es tracta de: *Cristóbal Colón, ese gran desconocido.*

"Certament -està provat- el dit Domenico Colombo va existir, i també Cristoforo, Bartolomeo i Giacomo, i fins i tot un nebot d'aquell anomenat Giovanni. Però d'aquí a que aquesta família constituís els antecedents familiars del Descobridor hi ha un llarg camí."

Conversem... amb Jose Luis Espejo

José Luis, es comenta que la teva estança d'alguns anys al Regne Unit i prèviament als Estats Units, et va permetre endinsar-te en la realitat cultural d'aquells dos països anglosaxons, i et va posar en contacte amb les dues matèries que més tractes en els teus llibres: la Realitat social i la Història crítica. Un cop tornat a Catalunya, et dediques a escriure llibres d'assaig històric, entre ells, "El Conocimiento secreto: Los entresijos de las sociedades secretas" i "Los hijos del Edén: toda la verdad sobre la Atlántida". Parla'ns una mica dels motius que et va impulsar a fer aquests llibres.

Bàsicament considerava, i encara considero, que bona part de la veritat històrica és atesorada per una sèrie de minories. Jo vull fer-la accessible al gran públic, perquè considero que tothom té dret a saber la veritat, especialment en aquelles matèries que afecten a tothom (perquè són subjacents a la realitat històrica), i determinen la història. Bona part d'aquests passatges de la Història són desconeguts, estan mistificats, o pura i simplement adulterats o falsejats. Això passa amb Leonardo o Colom, però també amb els orígens de la civilització o amb el substracte mitològic i antropològic que totes les societats humanes compartim.

Com va rebre el públic aquestes dues obres i quines sensacions vas tenir al respecte?

Els meus dos primers llibres (El conocimiento secreto i Los hijos del Edén) es van vendre molt bé. Es van fer tres reimpressions dels dos. En total, més de 10.000 exemplars venuts per cadascun d'ells. Vaig veure que hi havia un gran interès per aquests temes, especialment en sectors molt selectes, que els podien entendre i apreciar. Malauradament, hi ha un sector de població al que li costa entrar-hi, perquè com he dit han estat mistificats (per la literatura i el cine), i quan entren en ells de forma seriosa pura i simplement es perden o se senten desconcertats. Les coses no són tan simples com les pinten.

A partir d'aquí, t'endinses en el personatge de Leonardo da Vinci del qui has arribat a fer fins a quatre llibres. Fins a quin punt has pogut conèixer al personatge?

Sempre he dit que si ja és difícil conèixer-nos a nosaltres mateixos (qui escriuria una autobiografia realment fidel a la realitat?), encara ho és més conèixer la vida dels altres; i més quan

fa 500 anys que estan morts. És el cas de Leonardo, el qual, a l'igual que Colom, ha estat simplificat i mistificat. Crec que he arribat a copsar alguns dels seus sentiments més íntims, que expresso en l'autobiografia ficcionada de Leonardo, anomenada Memorias de Leonardo da Vinci (publicada por Editorial Base).

Quina ha estat la resposta de la comunitat intel·lectual a la teva recerca i especialment a la teva extensa obra sobre da Vinci?

Més bona del que molta gent s'imagina. He rebut un suport en privat per persones que rebutjen les meves teories en públic. Algunes d'elles diuen que es hora d'obrir les finestres per “ventilar” la Història Oficial. El meu últim llibre, El árbol de los mitos, sembla que està circulant molt bé pels àmbits acadèmics, especialment entre els interessats en antropologia cultural. Evidentment sempre hi ha ignorants que diuen això de “aquest és dels qui pensen que tothom és català”, o dels que se'n riuen -en públic- (en privat és una altra cosa) perquè tracto temes tabú com el de l'Atlàntida. Però des que vaig obrir la meva pàgina web (www.joseluisespejo.com) les coses han canviat. Les reacciones acostumen a ser de respecte.

Segons la teva opinió, que consideres necessari per a poder canviar els cànons establerts, tant per a la intel·lectualitat, com per a la mateixa societat?

Una dutxa fina, i continuada, de coneixements. Però la gent ha de fer un esforç. Molts es conformen amb una visió simplificada i estereotipada de les coses, amb el format Twiter o Facebook. Internet està fent molt de mal, però també molt de bé, perquè ens permet tenir una consciència global. Cal aprofundir; això és el que pretenc amb els meus llibres i amb la meva pàgina web. Els sectors ja intel·lectualitzats, les èlites, són més proclius a aquest tipus de literatura. De fet són els meus lectors. Jo m'hi dirigeixo, perquè són ells els que poden canviar les coses. Es tracta de fer-los canviar el xip. És el que intento. El que arriba a les masses és el degoteix del que es filtra en els mass media. Aquests, i els “mig informats”, són els que són més proclius a mantenir postures fanàtiques i fonamentalistes, gens matisades. Les èlites, com sempre, són el perill, però també poden ser la solució, si s'adonen que no estan sols en el món. Els meus llibres pretenen fer-los-hi entendre.

Darrerament, has anunciat l'aparició pel 2023 d'un nou treball. En aquest cas, el personatge protagonista del nou llibre és Cristòfor Colom. Per què "Cristóbal Colón, ese gran desconocido"?

Perquè, com en el cas de Leonardo, és un personatge ignorat i desconegut. En bona part perquè ell ho va voler així. Ell és el principal responsable de l'ocultació, probablement per disfrutar dels privilegis que la corona castellana li va prometre. A aquesta li convenia que Colón fos genovès, per interès d'Estat. Les raons són per tots conegudes. El meu llibre pretén desemmascarar el llaner genovès (per mi és el principal misteri: què va passar amb els Colombo genovesos, que no se'n va tornar a saber mai més res d'ells?). I ahora donar a conèixer nova informació sobre el probable -des del meu punt de vista, el segur- Colón real: Joan Cristòfor Colom, un personatge descobert, pel que sé, per Francisco José Morales Roca, i que m'ha fet conèixer l'Andreu Marfull.

En la teva plana web, expliques que amb aquest llibre sobre el gran navegant, no pretens demostrar qui era, sinó, qui no era. Aquest enfocament, recorda a un polèmic llibre titulat, "Pseudohistòria contra Catalunya. De l'espanyolisme a la Nova Història". Alguna similitud? Res a veure?

Bé, sí que pretenc demostrar qui era (Joan Cristòfor Colom), però abans m'he d'esforçar en enderrocar -en dinamitar de fet- la teoria genovesista. És el que faig en el primer capítol del llibre, que he publicat en la meua pàgina web.

Consideres que aportes novetats transcendentals relatives al personatge?

Sí. I moltes tenen relació amb el famós Memorial de Descargo del Testament de 1506 (que és autèntic, al contrari del que molta gent creu). He pogut adscriure a Ludovico Centurione Scoto, a Nicolò Spinola i a Paolo di Negro als fatídics fets del Cap de Sant Vicenç, succeïts l'any 1476. Tots ells eren socis comercials de dos naus perdudes en aquella batalla, en què es va perdre, a més a més de molts homes, un gran carregament d'almàciga. Tots tres eres socis de Jacobo Casanova, resident a Gènova, i presumiblement familiar de Guillem Casanova Colom i del propi Colom. D'aquí el Memorial de Descargo. Sobre el Benito del Puerto, tinc informació nova, que nega que la seva presència al Memorial de Descargo tingui alguna cosa a veure amb el famós document de 1470, on apareix un familiar seu. Més aviat té a veure amb fets que van succeir l'any 1502. Per cert, la relació de Colom amb el tal Ludovico Centurione té relació amb el fet que aquest va ser banquer del condestable Pere de Portugal; en aquella època residia a Barcelona, juntament amb un tal Cristoforo Centurione... Tot això canvia moltes coses, i destrueix el relat genovesista. Ja ho veureu...

A què atribueixes la disbauxa que hi ha entre els investigadors al voltant d'aquest personatge que fins i tot, arriba a extrems com afirmar com va fer Juan Gil, que segurament de tant navegar pels mars, Colom va oblidar la seva pròpia llengua materna?

En aquest respecte, exposo alguns paràgrafs del llibre entorn els catalanismes de Colón:

Las expresiones catalanas de Colón son numerosísimas, y muy evidentes. Así tenemos, por ejemplo, el “a todos arreo” (a tot arreu en catalán), con el significado “en todas partes”, que escribe en el Memorial para los Reyes Católicos de 1494; véase asimismo “todo de golpe” (tot de cop en catalán), que significa “de repente”, en la relación del Tercer Viaje. O, finalmente, en su Libro de las Profecías, “despues tornarlas a rever”, equivalente al catalán tornar-les a reveure (volverlas a ver).

Nótense asimismo las expresiones “Yo no curaba de ir a tierra” (primer viaje, 14 de octubre), que en catalán significa “no me preocupaba por ir a tierra”; “me anombraron” (primer viaje, 14 de octubre), equivalente al catalán anomenar (nombrar); “yo de mañana” (15 de octubre), equivalente al catalán de matí (por la mañana); “al medio de la isla” (15 de octubre), equivalente al catalán al mig (en medio); ... “en todos tres navíos” (29 de noviembre), equivalente al catalán en tots tres vaixells (en los tres barcos)...

Per acabar, la teva obra en general, és en castellà i això et permet arribar a moltíssima més gent. Quin balanç fas a dia d'avui, de la repercussió que hagi pogut tenir la teva obra a tots nivells?

A hores d'ara venc pocs llibres, donada la situació del mercat editorial. Però considero que les meves idees i els meus estudis arriben, d'una manera o altra, a molta gent.